

Lausunto kuntavastuullisten jätehuoltopalveluiden jätetaksaesityksestä 1.1.2024 alkaen

Yhdyskuntalautakunta 07.11.2023 § 168
1020/02.05.00/2022

Asia

Alueellinen jätehuoltolautakunta pyytää toimialueensa kunnilta lausuntoa kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvan jätteen taksaesityksestä 9.11.2023 mennessä. Lausunnon antamiseen on saatu lisäaikaa 14.11.2023 saakka.

Kyseessä on esitys jätemaksutaksaksi 1.1.2024 alkaen. Jätetaksa esitetään astuvaksi voimaan, vaikka sen hyväksymistä koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta. Lausuntopyyntöön liittyvä materiaali on kokonaisuudessaan luettavissa internetissä osoitteessa:
<https://tampere.cloudnc.fi/> > Toimielimet > Alueellinen jätehuoltolautakunta > Kokous 4.10.2023 § 43.

Taksaesitys

Jätelain (646/2011) 78 §:n mukaan kunnan on perittävä järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätemaksuilla katetaan kaikki kustannukset, joita aiheutuu lakisääteisen kuntavastuullisen jätehuollon toteuttamisesta (esim. jätteiden kuljetus, käsittely ja hyötykäyttö, neuvonta, tiedotus ja valistus, jätehuollon kehittäminen ja investointeihin varautuminen). Jätemaksuilla katetaan myös lakisääteisten jätehuollon viranomaistehtävien hoitaminen. Jätelain luvussa 9 säädetään jätemaksun ja sen perustana olevan jätetaksan laadinnasta.

Jätetaksa on asiakirja, joka sisältää luettelon käytössä olevista jätemaksuista ja niiden laskentaperusteista yksikköhintoineen. Kunnassa on oltava voimassa oleva jätetaksa, jotta julkisoikeudellista jätemaksua voidaan periä. Jätetaksan mukaisten maksujen on vastattava kunnan tarjoamaa jätehuollon palvelutasoa ja mahdollisuuksien mukaan kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon. Jätetaksa koskee kunnan jätehuollon järjestämistä vastuulle kuuluvia jätteitä, kuten asumisen ja julkisen hallinto- ja palvelutoiminnan jätteitä. Taksa ei koske saostus- ja umpikaivolietteitä sekä kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvia jätteitä, joille on omat taksansa.

Jätetaksaesityksen mukaisesti jätetaksan rakenne on sama kuin vuonna 2023. Edellinen 1.1.2023 voimaan tullut taksa hyväksyttiin alueellisessa jätehuoltolautakunnassa 7.12.2022. Jätemaksu koostuu perusmaksusuudesta sekä järjestetyn jätehuollon maksusta. Järjestetyn jätehuollon maksu on maksu jäteastioiden tyhjennyksistä tai aluejätepisteen käytöstä. Samoin kuin aikaisempina vuosina, perusmaksu sisältyy edelleen aluejätepisteiden käyttäjien vuosimaksuun sekä kiinteistöittäisessä jätehuoltopalvelussa sekajätteen keräysvälineen yksikköhintaan.

Jätetaksalla pyritään jätelain 78 §:n mukaisesti kannustamaan etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon. Tämä tarkoittaa sitä, että eri jätelajien jätehuollosta perittäviä maksuja voidaan porrastaa niin, että kierrätettävistä jätteistä peritään suhteessa pienempää maksua kuin energiana hyödynnettävistä jätteistä. Jätemaksujen on kuitenkin kokonaisuudessaan katettava jätteen tuottajien aiheuttamat kustannukset.

Biojätehuollon kustannuksia esitetään edelleen tuettavaksi jätetaksassa. Biojätehuollon tuki sisällytetään aiemmasta poiketen täysimääräisesti sekajätteen käsittelyhintaan. Muutoksella pyritään motivoimaan biojätteen lajitteluun. Esitetty muutos laskee biojätteen astiatyhjennyshintoja, koska käsittelyosuutta ei ole enää mukana astiatyhjennyshinnoissa. Myös aluejätepisteen käyttäjien hintaohjausta vahvistetaan biojätteen lajittelun tukemiseksi esittämällä taksaan edullisempaa vuosimaksua niille asiakkaille, jotka lajittelevat biojätteensä erilleen sekajätteestä.

Vuonna 2023 sekajätteen käsittelymaksu on ollut 90,00 eur/t. Sekajätteen käsittelymaksuksi vuodelle 2024 esitetään 120,00 eur/t sisältäen myös biojätteen käsittelymaksun. Korotusesityksen perusteena ovat yleinen kustannusinflaatio sekä biojätteen käsittelyhinnan sisällyttäminen sekajätteen käsittelyhintaan jätelain mukaisen etusijajärjestyksen vahvistamiseksi.

Perusmaksu

Jättemaksun perusmaksuosuudella katetaan tiedotusta ja neuvontaa, kotitalouden vaarallisten jätteiden jätehuoltoa, jätekeskusten, jäteasemien ja ekopisteiden hoitoa sekä jätehuoltoviranomaisen kustannuksia.

Jättemaksun perusmaksuosuutta esitetään korotettavaksi 10,2 prosenttia vuoden 2024 jätetaksaan. Perusmaksuosuudeksi vuodelle 2024 esitetään vakinaiselle asuinkiinteistölle/huoneistolle 23,97 € (alv 0 %)/vuosi ja vapaa-ajan asunnolle 12,68 € (alv 0 %)/vuosi. Korotusesitys johtuu perusmaksulla katettavien palveluiden kustannusten noususta.

Jätekeskusten, jäteasemien ja ekopisteiden ylläpito- ja kuljetuskustannukset nousevat. Myös jäteasemaverkoston investointien pääomakulut nousevat. Lisäksi tekstiilijätteen erilliskeräysvelvoitteen jatkokäsittelyn kustannukset nousevat. Perusmaksuosuuden korotusta perustellaan myös jätehuoltoviranomaisen toiminnan ja lakisääteisen jäteneuvonnan ja -viestinnän kustannusten nousulla.

Jäteastioiden tyhjennysmaksut

Jäteastioiden tyhjennysmaksut koostuvat jätteiden noudosta, kuljetuksesta ja käsittelystä. Lisäksi jäteastioiden tyhjennysmaksu sisältää jätehuoltomääräysten mukaisen jäteastian. Vuoden 2024 jäteastioiden tyhjennysmaksuja esitetään muutettavaksi kuljetusurakkakustannusten muutoksiin sekä seka- ja biojätteen käsittelykustannusten yhdistämiseen perustuen.

Kuljetusurakoiden kustannusten arvioidaan nousevan noin 12 prosenttia. Alue- ja astiakohtaisia eroja kuitenkin syntyy kilpailutuksen ja urakkasopimusten mukaisten indeksikorotusten seurauksena eri urakka-alueilla. Esimerkiksi Lempäälässä sekajäteastioiden (pintakeräysastiat) tyhjennyshintoihin esitetään astiakoosta riippuen 0,88-1,97 € (alv 0 %) hinnan korotusta per astiatyhjennys. Sen sijaan biojäteastioiden (pintakeräysastiat) tyhjennys hinnat laskevat Lempäälässä. astiakoosta riippuen 0,22-0,49 € (alv 0 %) hinnan korotusta per astiatyhjennys. Myös biojätteen syväkeräyssäiliöiden tyhjennys hinnat laskevat lukuunottamatta säiliökokoja 1,3 m³, jonka osalta tyhjennys hinta nousee 6,3 €.

Metallin keräysastioiden tyhjennyshintoihin koko toimialueelle esitetään 7, 0-13,2 prosentin korotusta kunnasta ja astiakoosta riippuen. Lasin keräysastioiden tyhjennyshintoihin koko toimialueelle esitetään 7,3-13,6 prosentin korotusta kunnasta ja astiakoosta riippuen. Kartonkipakkausten

tyhjennyshintoihin koko toimialueelle esitetään 5,1-17,6 prosentin korotusta kunnasta ja astiakoosta riippuen. Muovipakkausjätteiden keräysastioiden tyhjennyshintoihin koko toimialueelle esitetään 5,6 – 9,9 prosentin korotusta kunnasta ja astiakoosta riippuen. Muutoksia perustellaan kuljetusurakkakustannusten muutoksilla ja urakkasopimusten mukaisilla indeksikorotuksilla.

Muovin ja kartongin keräykseen on aiemmasta poiketen lisätty pyörällisille pinta-astioille myös toinen maksuluokka. Enintään 240 litran astioiden tyhjennyshinnat ovat jatkossa alemmat kuin yli 240 litran astioiden tyhjennyshinnat. Maksuluokka enintään 240 litraiset astiat käsittää 140 ja 240 litran pinta-astiat ja maksuluokka enintään 770 litraiset astiat käsittää 360, 660 sekä 770 litran astiat. Muutos on tuotu taksaesitykseen siksi, että vastaavat tuotetun jätteen määrään suhteutetut maksuluokat ovat olleet jo aiemmin käytössä lasin ja metallin keräyksessä.

Aluejätepisteen käyttäjän vuosimaksut

Aluejätepisteen käyttäjien vuosimaksua esitetään korotettavan vuodelle 2024 noin 11,3-11,7 %. Korotusesityksen taustalla ovat perusmaksusuuden korotus, aluejätepisteiden ylläpito- ja kuljetuskustannusten sekä käsittelykustannusten nousu.

Taksaesitykseen on tuotuna uusina maksuluokkina aluejätepisteen vuosimaksut niille kiinteistöille, jotka kompostoivat biojätteensä tai ovat vapaaehtoisesti liittyneet biojätteen erilliskeräykseen. Vakituisen asuinkiinteistön/huoneiston vuosimaksuksi esitetään 122,69 € (alv 0 %), yksin asuvan vuosimaksuksi 81,47 € (alv 0 %) ja vapaa-ajan asunnon vuosimaksuksi 68,26 € (alv 0 %) vuodelle 2024. Vastaavasti vakituisen asuinkiinteistön/huoneiston, jotka erilliskeräävät tai kompostoivat biojätteensä vuosimaksuksi esitetään 113,81 € (alv 0 %), yksin asuvan vuosimaksuksi 75,99 € (alv 0 %) ja vapaa-ajan asunnon vuosimaksuksi 63,55 € (alv 0 %) vuodelle 2024.

Lisätöistä perittävät maksut

Jätehuoltopalveluihin liittyvistä lisätöistä perittäviin maksuihin esitetään pieniä euromääräisiä korotuksia kaikkien lisätyöluokkien osalta. Muutoksia perustellaan yleiskustannusten nousun mukaisilla indeksikorotuksilla sekä urakkakustannusten muutoksilla.

Uutena elementtinä taksaesitykseen on tuotu kiinteistökohtaisiin lisätöihin kuuluva jäteastian täyttöasteen seurantapalvelu. Jäteastioiden täyttöasteen seurantaa on toivottu erityisesti kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöissä syntyvän jätemäärän seurantaan. Kuljettaja voi pyynnöstä raportoida jäteastioiden täyttöasteen vapaaehtoisena maksullisena lisäpalveluna. Toisena uutena elementtinä taksaesitykseen on tuotu suurten ajoneuvonosturilla tyhjennettävien jätessäiliöiden irtokansilisiä. Muutos on tuotu taksaesitykseen aluehallintoviraston työturvallisuutta koskevaan suositukseen perustuen. Irtokansilisillä pyritään ohjaamaan isojen jätessäiliöiden kansien muuttamista saranallisiksi.

Pientuojien maksut

Jäteasemilla ja jätekeskuksissa vastaanotettaviin kotitalouksien pientuojamaksuihin esitetään korotuksia. Hinnan korotuksia perustellaan jätteen käsittelyssä ja vastaanotossa tapahtuneiden urakointikustannusten muutoksilla sekä yleisillä kustannusindeksimuutoksilla.

Vuoden 2023 tapaan jäteasemilla ja jätekeskuksissa otetaan velvoituksetta erikseen lajiteltuna vastaan kotitalouksien materiaalina hyötykäyttöön kelpavaa jätettä kuten paperia, pahvia, kartonkia, metallia ja

lasipakkauksia. Veloituksetta otetaan vastaan myös kotitalouksien vaarallisia jätteitä, lukuun ottamatta yli 200 litran eriä öljyä tai muita nesteitä, ja kotitalouksien sähkö- ja elektroniikkalaitteita. Lisäksi jätekeskuksissa otetaan veloituksetta vastaan erikseen lajiteltuna maatuva puutarhajätettä sekä risuja, oksia ja pieniä puunrunkoja enintään 2 m³:n eriä.

Vuoden 2024 taksaesitykseen Repsikka noutopalvelulle esitetään yleiseen kustannusinflaatioon perustuvia korotuksia.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 6 §:n mukaan yhdyskuntalautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja: yhdyskuntajohtaja, p. 050 383 9608 ja ympäristöpäällikkö, p. 040 133 7257.

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää antaa kuntavastuullisten jätehuoltopalveluiden jätetaksaesityksestä seuraavan lausunnon:

Taksaan on sisällytetty tarpeellisia muutoksia, joilla pyritään motivoimaan biojätteen lajitteluun. Biojätehuollon tuki sisällytetään aiemmasta poiketen täysimääräisesti sekajätteen käsittelyhintaan. Esitetty muutos laskee biojätteen astiatyhjennyshintoja, koska käsittelyosuutta ei ole enää mukana astiatyhjennyshinnoissa. Myös aluejätepisteen vuosimaksut ovat alemmat niille kiinteistöille, jotka kompostoivat biojätteensä tai ovat vapaaehtoisesti liittyneet biojätteen erilliskeräykseen.

Lempäälän kunta pitää hyvänä uutena elementtinä taksaesitykseen tuotua kiinteistökohtaisiin lisätöihin kuuluvaa jäteastian täyttöasteen seurantapalvelua. Tarjottuun palveluun perustuen on mahdollista seurata syntyviä jätemääriä mm. kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöissä sekä seurannan perusteella tarvittaessa kehittää kierrätystä ja muuttaa jäteastioiden tyhjennysväliä.

Lempäälän kunta pitää myös tärkeänä, että jätekeskuksissa otetaan edelleen veloituksetta vastaan erikseen lajiteltuna maatuva puutarhajätettä sekä risuja, oksia ja pieniä puunrunkoja enintään 2 m³:n eriä. Tämä luo osaltaan edellytykset sille, että puutarhajätteet päätyvät asianmukaiseen käsittelyyn ja hyötykäyttöön.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

kirjaamo@tampere.fi